

PESTPROTOCOL

de Stelling

OPENBARE BASISCHOOL MAKKINGA

Pesten en geweld op school

De rest
pest
en ik stik
ik houd me stoer
mij krijgen ze niet klein
ik verberg de pijn
waarom pakken ze mij altijd?
thuis zeggen ze dat het slijt
ik voel me steeds alleen
en...
ik ben bang van top tot teen

Pesten
Ze doen het iedere dag.
Pesten,
Terwijl ze weten dat het niet mag

Huilen,
Want je bent weer gepest.
Huilen
Want je bent anders dan de rest?

Bang,
Hoe zou het vandaag weer gaan?
Bang,
Wordt het schelden, wordt het slaan?

Radeloosheid,
Houdt het dan nooit op?
Radeloosheid,
Ze gaan door, ook al roep ik STOP.

Verdriet,
Want stoppen doen ze niet,
Verdriet,
Geen leraar die het ziet.

Carry Slee

Inhoudsopgave Pestprotocol o.b.s. 'De Stelling'

Pestprotocol o.b.s. 'De Stelling'.	blz. 3
Voorwaarden voor het aanpakken van pesten op onze school	blz. 3
Alle personeelsleden zijn op de hoogte van	blz. 3
De aanpak van pesten.	blz. 4
Preventieve aanpak	blz. 4
Regels op 'De Stelling' die voor alle kinderen gelden	blz. 4
Curatieve aanpak	blz. 5
Signaleren van pestgedrag	blz. 5
Signalen van pesten	blz. 5
Uitgangspunten	blz. 5
Directe aanpak	blz. 6
Vijf sporen aanpak	blz. 6
Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten	blz. 6
Begeleiding van het gepeste kind	blz. 6
Begeleiding van de pester	blz. 7
Adviezen aan de ouders van gepeste kinderen	blz. 7
Adviezen aan de ouders van pesters	blz. 7
Adviezen aan alle andere ouders	blz. 7
Adviezen voor de leerkracht van de groep	blz. 8
Advies voor de leerkracht over gesprek met ouders	blz. 8
Bijlagen	
Bijlage 1 Vijfsporenaanpak.....	9
Bijlage 2 Digitaalpesten	10
Bijlage 3 Stukje voor info <u>Pesten via social media</u>	11
Bijlage 4 Formulier om afspraken te maken over gedragsverandering	12
Bijlage 5 Formulier weekevaluatie	13

Pestprotocol o.b.s. De Stelling

Pesten komt helaas op iedere school voor. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Hieraan zijn wel enkele voorwaarden verbonden:

- ❑ Pesten moet door alle betrokken partijen als een probleem worden gezien; leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende middengroep), leerkrachten en ouders.
- ❑ De school moet pestproblemen proberen te voorkomen. Het onderwerp pesten moet met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels kunnen worden vastgesteld.
- ❑ Als pesten desondanks toch optreedt, moeten leerkrachten dat kunnen signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
- ❑ Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- ❑ Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert is de inschakeling van een vertrouwenspersoon (Emmy Linneman) nodig. Deze dient op verzoek van de ouders van het gepeste kind een klacht in bij de klachtencommissie. Deze klachtencommissie onderzoekt het probleem en adviseert het bevoegd gezag over de te nemen maatregelen.

Alle personeelsleden van de school zijn via een studiemiddag op de hoogte gebracht van:

- Het verschil tussen pesten en plagen;
- De omvang van pesten tussen leerlingen onderling;
- De partijen en psychologische mechanismen, waarvan bij deze vorm van machtsmisbruik sprake is;
- De vijf sporen aanpak.

De G.G.D. heeft een ouderavond verzorgd met als thema "Pesten hoort er niet bij". De ouders hebben daarbij adviezen gekregen over hoe te handelen, als blijkt dat hun kind gepest wordt, andere kinderen pest of tot de zwijgende middengroep behoort.

Alle kinderen worden, rekening houdend met hun ontwikkelingsniveau en leeftijd, van dezelfde zaken op de hoogte gebracht en gehouden. De piek van het pesten ligt tussen de 10 en 14 jaar, maar ook in de lagere en hogere groepen wordt gepest. Daarom hebben we een onderscheid gemaakt in lesactiviteiten voor de onder-, midden- en bovenbouw.

De aanpak van pesten:

Preventieve aanpak

Pesten is volgens het woordenboek iemand kwellen, treiteren, judassen.

Het is bij ons op school voor iedereen duidelijk wat we onder het begrip pesten verstaan.

Er zijn afspraken over hoe we met elkaar omgaan in de groep. Onze houding t.o.v. pesten: "Wij dulden geen geweld en pesten op school".

We stimuleren een positief groepsklimaat:

- Respectvol omgaan met elkaar;
- Positief gedrag belonen, pluimen geven;
- Leuke dingen doen; verantwoordelijkheid geven;
- samenwerken, groepsopdrachten;
- gezamenlijke besluitvorming;
- problemen erkennen, bespreken en aanpakken;
- kind van de week.

We hebben wekelijks een lesprogramma (Beter omgaan met jezelf, een doos met gevoelens en kind van de week) rond sociaal-emotionele ontwikkeling. De Soemo kaarten van Eduforce worden aangeschaft. (uitbreiding van lesmateriaal)

We trainen tijdens deze lessen regelmatig de sociale vaardigheden en weerbaarheid van de kinderen. Gedurende het hele schooljaar hebben we regelmatig (kring)gesprekken in de klas over 'omgaan met elkaar'.

Door middel van scholing zijn de leerkrachten voldoende deskundig op het gebied van sociaal functioneren van leerlingen en bezitten voldoende vaardigheden om hier mee om te gaan.

Het schoolplein is overzichtelijk ingericht en er is voldoende toezicht.

Er is een goed leerlingbegeleidingssysteem bij gesignaleerde problemen.

De school heeft een vertrouwenspersoon.

Regels op 'De Stelling' die voor alle kinderen gelden:

1. Doe niets bij een ander kind wat je zelf ook niet prettig zou vinden.
2. Kom niet aan een ander (als de ander dat niet wil).
3. Gebruik geen scheldwoorden.
4. Als je boos bent ga je niet slaan of schoppen (je komt niet aan de ander). Probeer eerst samen te praten, ga anders naar je meester of juf.
5. Niet zomaar klikken. Wel aan de juf of meester vertellen wanneer jezelf of iemand anders gepest wordt.
6. Blijft de pester doorgaan, dan opnieuw naar de juf of meester gaan.
7. Praat er thuis ook over wanneer je gepest wordt. Je moet het niet geheim houden.
8. Niet aan de spullen van een ander zitten.
9. Uitlachen, roddelen of kinderen buitensluiten vinden we niet goed.
10. Naar elkaar luisteren.
11. Iemand niet op het uiterlijk beoordelen.
12. Iemand opwachten buiten school en/of achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan.
13. Voor elkaar opkomen/elkaar helpen.

Als er zich, ondanks deze preventieve maatregelen, toch problemen rondom pesten voordoen, beschikt onze school over een curatieve aanpak.

Curatieve aanpak

1. Signaleren van pestgedrag.

Bij signaleren kunnen de volgende stappen worden onderscheiden:

Waarnemen:	'Er valt mij iets op bij die leerling.'
Herkennen:	'Dat gedrag is niet normaal voor deze leerling.'
Interpreteren:	'Ik denk dat de leerling een probleem heeft, het zou iets met pesten te maken kunnen hebben?'
Toetsen:	'Denken mijn collega's dat ook?'
Gesprek:	'Komt wat ik zie, overeen met wat de leerling vindt?'
Analyseren:	'Wat is er aan de hand? Is er een probleem? Wie is/zijn erbij betrokken?'
Etc.	

Signalen van pesten kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot.
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven.
- Beledigen.
- Opmerkingen maken over kleding of uiterlijk.
- Isoleren.
- Weinig contact met leeftijdgenootjes.
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen.
- Op weg naar huis achterna rijden.
- Bezittingen afpakken.
- Schelden of schreeuwen naar het slachtoffer enz.
- Niet naar school willen.
- Vaak 'vage klachten' (buikpijn, hoofdpijn, enz.).

Leerkrachten en ouders moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Uitgangspunt 1:

Je mag niet klikken (iets onnodig over een ander verklappen), maar als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

Uitgangspunt 2:

Alle leerlingen zijn verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep. Daarom heeft elke leerling de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten.

Uitgangspunt 3:

Bij problemen van pesten zullen de leerkrachten hun verantwoordelijkheid nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders.

2. Directe aanpak.

Als er duidelijke signalen zijn dat er gepest wordt op school (bijv. via leerlingen, leerkrachten of ouders), dan is het noodzakelijk dat de school beschikt over een directe aanpak (= curatief).

- Als leerkrachten zien dat leerlingen gepest worden, nemen ze duidelijk stelling tegen het pesten.
- Bij het bestrijden van pesten en machtsmisbruik wordt uitgegaan van **de vijf sporen** aanpak, bestaande uit:
 1. Steun bieden aan **het gepeste kind**, in de vorm van een luisterend oor, het geven van adviezen en emotionele ondersteuning en in sommige gevallen een sociale vaardigheidstraining.
 2. Structuur bieden aan **de pester**, in de vorm van grenzen stellen, duidelijke afspraken maken, zonodig deskundige hulp inroepen, bijv. een sociale vaardigheidstraining of een cursus in het omgaan met agressie.
 3. **De zwijgende middengroep** betrekken bij de oplossingen van het probleem, in de vorm van een gesprek over pesten en agressie en hun eigen rol daarbij, samen werken aan oplossingen en het zelf opstellen van regels.
 4. **Op school** gezamenlijke afspraken maken over de aanpak van pesten. Voldoende op de hoogte zijn van achtergrondinformatie, zoals signalen, oorzaken, gevolgen en concrete preventieve en curatieve aanpakmogelijkheden
 5. **De ouders** informeren en ondersteunen en zonodig doorverwijzen naar deskundige hulp.

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten:

- Proberen zij er eerst zelf (en samen) uit te komen.
- Wanneer de kinderen zelf een oplossing bedacht hebben, moet de leerkracht hiervan ook op de hoogte worden gesteld.
- Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt, heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de leerkracht voor te leggen.
- De leerkracht praat eerst met ieder kind afzonderlijk.
- De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.
- Bij herhaling neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek met de leerling die pest of ruzie maakt. Eventueel worden er sancties afgesproken.
- Leerkrachten en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.
- Er worden evaluatiemomenten met de betrokken partijen ingepland.

Begeleiding van het gepeste kind:

- Medeleven tonen, luisteren en vragen wie er pest en in welke vorm.
- Nagaan hoe het kind reageert op het pesten. Wat doet hij (zij) voor, tijdens en na het pesten.
- Zoeken en oefenen wat een goede reactie is.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling.
- Eventueel deskundige hulp inschakelen (via GGZ, GGD, huisarts enz.).

Begeleiding van de pester:

- Praten, zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten.
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor het gepeste kind.
- Excuses aan laten bieden.
- Het kind leren niet meteen kwaad te reageren, zich leren beheersen.
- Inleven in het kind. Wat is de oorzaak van het pesten.
- Belonen als het kind zich aan de regels houdt, eventueel straffen als het kind weer pest.
- Praten met de ouder van de pester.
- Eventueel deskundige hulp inschakelen.

Adviezen aan de ouders van gepeste kinderen:

- Blijf in gesprek met uw kind.
- Neem het probleem serieus.
- Pesten (op school) kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering kan het zelfrespect van uw kind vergroot worden/weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport of iets dergelijks om sociaal vaardiger te worden.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde komt aan het pesten.

Adviezen aan de ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek; elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaken te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport of iets dergelijks om sociaal vaardiger te worden.
- Benoem het goede gedrag van uw kind en corrigeer ongewenst gedrag.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

Adviezen aan alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Benoem goed gedrag en corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor zichzelf en anderen op te komen.

Adviezen voor de leerkracht van de groep:

- Geef het goede voorbeeld.
- Geef regelmatig pluimen.
- Zorg voor een goede groepssfeer, laat kinderen voelen dat ze iemand zijn, leer ze mekaar waarderen.
- Een goede sfeer creëren helpt negatieve spanning voorkomen.
- Duidelijkheid geeft veiligheid, stel samen regels op.
- Leef de regels na.
- Regelmatig positief gedrag belonen, maar straf is soms onvermijdelijk.
- De beste sancties volgen kort op het 'vergrijp' en verwijzen ook naar datgene wat verkeerd liep.
- Lessen sociaal-emotionele ontwikkeling geven. Besteed wekelijks aandacht aan thema's die te maken hebben met omgaan met elkaar en het voorkomen van pesten (soemo-kaarten).
- Houd kringgesprekken waarbij iedereen de kans krijgt om zijn mening, gevoelens, voorstellen te formuleren.
- Stimuleer de saamhorigheid.
- Zorg voor voldoende toezicht.

Advies voor de leerkracht over gesprek met ouders:

Fasen van een slecht nieuws gesprek:

voorbereidingsfase

1. het brengen van het slechte nieuws
2. omgaan met de reacties van de ontvanger
3. zoeken naar een oplossing

Slecht nieuws brengen vermijden we liever. Daarom staat dit gespreksmodel ook in het teken van het voorkomen van valkuilen. In iedere fase liggen deze op de loer.

In de eerste fase moet voorkomen worden dat om het slechte nieuws heen gedraaid of dat het uitgesteld wordt. Snel en begripvol meedelen is de beste manier. Daarna kan in de tweede fase de aandacht geconcentreerd worden op het verwerken van de gevoelens van de ontvanger. Valkuilen in deze fase zijn dat agressie met contra agressie beantwoord wordt; defensief gereageerd wordt; de aandacht op de eigen gevoelens gericht wordt of het slechte nieuws gebagatelliseerd of verguld wordt. Wanneer de grootste druk van de ketel af is, kan de nieuw ontstane situatie onder ogen gezien worden. In deze derde fase dreigt het gevaar dat te snel wordt overgegaan tot het zoeken van oplossingen of dat de bringer in plaats van de ontvanger de oplossingen gaat zitten bedenken.

Slechts nieuws brengen is nooit leuk. Begrip tonen voor de gevoelens van de ander en steun verlenen bij het verwerken en oplossen zijn belangrijke methoden om het slechte nieuws hanteerbaar te maken.

Bijlage 1

VIJFSPORENAANPAK

Deze aanpak is gericht op de verschillende partijen die betrokken zijn bij pesten: het gepeste kind, de pester, de ouders, de klasgenoten en de school.

- Steun bieden aan het kind dat gepest wordt:
Naar het kind luisteren en zijn probleem serieus nemen.
Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen.
Samen met het kind werken aan oplossingen.
Zonodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining om weerbaar te worden.
Zorgen voor follow-up gesprekken.
- Steun bieden aan het kind dat zelf pest:
Met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent.
Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.
Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden.
Zorgen dat het kind zich veilig voelt; uitleggen wat jij als leerkracht gaat doen om het pesten te stoppen.
Stel grenzen en verbind daar consequenties aan.
Zorgen voor follow-up gesprekken.
- De ouders van het gepeste en van het pestende kind steunen:
Ouders die zich zorgen maken over pesten serieus nemen.
Ouders op de hoogte houden van pestsituaties.
Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.
In samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aanpakken. Zowel op school als vanuit de thuissituatie.
Zonodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.
- De middengroep (de rest van de klas) betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem:
Met de kinderen praten over pesten en over hun eigen rol daarbij.
Met de kinderen overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
Samen met de kinderen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen.
- De algemene verantwoordelijkheid van de school
De school zorgt dat de directie, de mentoren en de docenten voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten in de eigen groep en de eigen school.
De school neemt stelling tegen het pesten.
De school brengt huidige situatie rond pestbeleid in kaart (bijvoorbeeld via de quick scan pestbeleid).
De school werkt aan een goed beleid rond pesten en veiligheid van leerlingen waar de hele school bij betrokken is.

Bijlage 2

Wat school doet bij digitaal pesten

Het is belangrijk om te weten wat pesten eigenlijk is, voordat u actie onderneemt. Pest-deskundige Bob van der Meer, de maker van www.pestten.net, definieert pesten als volgt:

"Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een of meerdere personen op een persoon die niet in staat is zichzelf te verdedigen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Pesten heeft negatieve effecten voor het slachtoffer. Deze mag niet voor zichzelf opkomen noch verweren. Doet hij dit wel, dat kan dat reden voor de pester zijn het slachtoffer nog harder aan te pakken."

Pesten via het Internet is doorgaans veel harder dan pesten in het gewone leven, omdat de daders gemakkelijk anoniem kunnen blijven. Een voorbeeld daarvan is het publiceren van de naam en het telefoonnummer van een klasgenootje op een erotische website, met de boodschap 'bel deze dame voor een afspraak'.

Ook via e-mail kan er anoniem gepest worden. Op school kunnen kinderen bijvoorbeeld e-mails versturen zonder dat iemand weet wie de afzender is. Daarnaast is het mogelijk om berichten te verzenden met een valse naam als afzender.

Wat kunt u doen?

1. Probeer de dader op te sporen

Soms is de identiteit van de dader te achterhalen door uit te zoeken van welke computer op school het bericht is verzonden. U gebruikt daarvoor de zogenaamde logfiles van de school-server (centrale computer). Vanzelfsprekend heeft u daar wel (technische) ondersteuning van een ICT-coördinator, systeembeheerder, en/of externe beheerder voor nodig. Roep eventueel de hulp in van een collega, om te kunnen nagaan wanneer het bericht verstuurd is en welke klas op dat moment gebruik maakte van de computers. De stijl van het bericht en eventuele taalfouten kunnen de dader verraden. De dader kan wellicht ook worden gevonden door in de klas te praten over wat er is gebeurd. Het is belangrijk dat de school het pesten wil stoppen. Soms is het niet mogelijk een dader te achterhalen en zit er niets anders op dan het effect te minimaliseren. Dat kan het beste door het slachtoffer op het hart te drukken niet te reageren op hate-mail of andere ongewenste e-mail.

2. Praat op school over het pestbeleid

Als het pesten in de klas wordt aangekaart, bestaat het gevaar dat het slachtoffer opnieuw door de pester(s) te grazen wordt genomen. Dat gevaar is echter kleiner wanneer de school een goed anti-pestbeleid hanteert. Bespreek dit in het team en met de directie. Er zijn vele instanties die de school kunnen helpen bij een effectieve anti-pest-aanpak. De [Stichting Stop het Pesten](#) kan helpen bij het ontwikkelen van een anti-pestbeleid op school. Maar bijvoorbeeld ook de Vereniging van Openbaar Onderwijs, die de handleiding [Pesten op school, hoe ga je ermee om?](#) ontwikkeld heeft.

✚ 3. Praat met de ouders

Als u ontdekt dat een kind digitaal gepest wordt, neem dan contact op met de ouders van de getroffen leerling. Het is goed dat zij weten welke maatregelen ze kunnen nemen. Zo kunt u hen vertellen dat ze hun kind het beste kunnen adviseren om niet te reageren op pest-mail. Als de dader geen respons krijgt, gaat de lol er hopelijk snel vanaf.

U kunt ouders ook verwijzen naar het gratis telefoonnummer 0800-5010 (voorheen de onderwijstelefoon). Dit nummer is beschikbaar voor iedereen die een gesprek wil over problemen op school. Dit geldt ook voor problemen met pesten via Internet of SMS. Er kan advies worden gegeven via de telefoon maar ook via e-mail (zie het vragenformulier op www.50tien.nl). Voor een advies kunnen kinderen, ouders en leerkrachten ook bellen met de hulplijn van Pestweb.nl: 0800 2828280 of mobiel 0900 2828280, elke schooldag van 2 tot 5 uur. Ook geeft het Pestweb via mail een persoonlijk antwoord op vragen. 0800-5010 (gratis) bereikbaar op werkdagen van 10.00 tot 15.00 uur www.50tien.nl Sommige e-mail programma's, waaronder Outlook, hebben de mogelijkheid om specifieke afzenders te blokkeren. (In de praktijk komt het erop neer dat berichten die afkomstig zijn van een bepaald adres, automatisch naar de prullenbak verwezen worden.) Verwijs ouders naar Mijn Kind Online voor meer informatie. Hier wordt ook uitgelegd wat ouders kunnen doen om pest-mail onzichtbaar te maken, bijv. door het installeren van een spamfilter, of door e-mail adressen op een 'zwarte lijst' te plaatsen.

Tip: e-mail blokkeren in Outlook Express gaat als volgt. Vanuit een ongewenste mail gaat u naar **Bericht** en dan naar **Afzender blokkeren**. Alle mailtjes van deze afzender worden vanaf nu ongelezen in de prullenbak gegooid. Per ongeluk de verkeerde persoon geblokkeerd? Ga dan naar **Extra** gevolgd door **Afzenders blokkeren** en corrigeer uw instellingen. (In de grote broer Outlook kiest u **Acties** gevolgd door **Ongewenste e-mail**.) Op den duur loont het wellicht de moeite het kind een nieuw e-mail adres te geven. Vertel uw leerlingen dat ze altijd heel voorzichtig moeten zijn met het doorgeven van hun e-mail adres aan anderen. Zie verder: de opvoedtips in [3 Wat u uw leerlingen kunt bijbrengen](#).

Naar de politie?

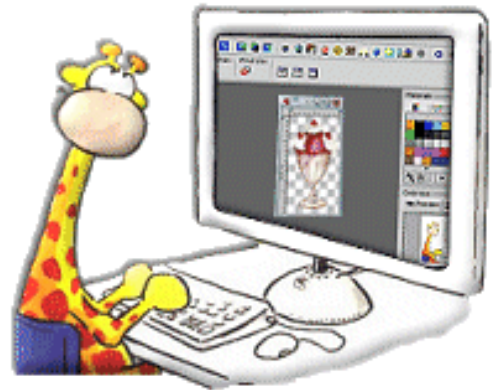
Pesten is niet strafbaar, tenzij een kind stelselmatig wordt belaagd. In het laatste geval is er sprake van stalking en kunnen ouders aangifte doen. Ook wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld. Zie: www.politie.nl.

Bijlage 3

Stukje voor info ouders

PESTEN VIA SOCIAL MEDIA

Via social media kunnen u, en uw kinderen met elkaar in contact komen door krabbels, tweets of privé berichten te sturen. Kinderen durven meer te zeggen tegen elkaar via social media aangezien ze elkaar niet direct zien. Een veel voorkomend probleem van social media en kinderen is het pesten via social media. De persoon die gepest wordt, wordt vaak door een hele groep pesters op social media belaagd door bijvoorbeeld onder een foto gemene reacties te zetten of gemene krabbels te sturen. In het echt hebben kinderen veel minder lef dan via de computer. Kinderen zullen dan ook vaak ontkennen dat ze via social media pesten.

HOE KUNT U DE PROBLEMEN DIE UW KIND KAN VEROORZAKEN OP SOCIAL MEDIA TEGEN GAAN?

Allereerst is het verstandig om samen met uw kind een profiel op een bepaalde social media site aan te maken. U kunt zo samen met uw kind kijken welke informatie u wilt geven en welke informatie u wilt verbergen. Zorg altijd dat u het wachtwoord heeft van uw kinds profiel. Log af en toe eens in op het account van uw kind om te kijken wat hij of zij allemaal uitspookt. Als u merkt dat er ruzies zijn op of door social media kunt u uw kind daar over inlichten en vertellen dat dit niet kan. Ook kunt u het account van uw kind tijdelijk innemen door even het wachtwoord te veranderen. Als uw kind niet de dader is van bijvoorbeeld pesterijen op internet maar juist de dupe ervan is, kunt u de reacties van andere kinderen uitprinten. U kunt dan samen met de ouders van de andere kinderen gaan praten over de gebeurtenissen op social media en een oplossing zoeken. Probeer zo veel mogelijk samen met uw kind in te stellen en als er een andere profielfoto geplaatst moet worden kunt u dit ook het beste samen doen. Behalve het account op bijvoorbeeld Hyves, Twitter of Facebook bekijken kunt u ook het beste een keer tussen de foto's op de computer van uw zoon of dochter kijken. Kinderen vergeten vaak de foto's die ze maken te verwijderen, zo kunt u kijken of uw kind foto's op de computer heeft die niet mogen.

Bijlage 4

Beschrijving situatie en afspraken die gemaakt worden.

Naam leerling:.....

Groep:.....

Datum:.....

Situatie beschrijven:

-
-
-

Mijn goede dingen:

-
-
-
-

Afspraken:

-
-
-

Maatregelen:

-
-
-

Handtekening leerling:

Handtekening ouders:

.....

.....

Bijlage 5

Evaluatie m.b.t. naleving van de afspraken.

Naam leerling:

groep:

Datum:

Maandag
Dinsdag
Woensdag
Donderdag
Vrijdag
Opmerkingen/afspraken naar aanleiding van het gesprek aan het eind van de week.